

Озимі культури та багаторічні трави знаходяться у стані зимового спокою. Чергування холодної морозної погоди з відлигами, опади у вигляді дощу та мокрого снігу, подекуди затоплення нір талою водою, викликало порушення терморегуляції **мишоподібних гризунів**, що в свою чергу негативно вплинуло на їх життєдіяльність. Крім того, відмічено зменшення кількості жилих нір, за рахунок їх руйнування талими водами (у Степу). Загибель шкідників склала на озимих посівах від 4 до 25% (Дніпропетровська, Запорізька, Миколаївська, Херсонська обл.).

У степових областях на 14-40% обстежених площах **озимих зернових** та **ріпаку** зберігається від поодиноких нір до 3 жилих колоній на гектарі. На 17-60% площ **багаторічних трав, негідь** 1-3, осередково до 4 (Дніпропетровська обл.) жилих колоній на гектарі.

В лісостепових та поліських областях наявність сталого снігового покриву унеможливує проведення ретельних обстежень і обліку за популяцією мишоподібних гризунів.

У подальшому загроза підвищення чисельності та шкідливості мишоподібних гризунів, передусім в озимих культурах, ймовірна в разі не ущільненого снігового покриву, під яким за наявності достатньої кількості корму гризуни продовжують розмноження. Захисні заходи, необхідно здійснювати на площах зі щільністю гризунів понад 3-5 колоній на гектарі, через внесення в жилі нори бактороденциду, штурму та інших родентицидів дозволених до використання на території країни.

За результатами аналізу фітосанітарного стану зерна, яке зберігається в зерносховищах господарств усіх форм власності, встановлено, що **фуражне зерно** залишається засміченим **комірними довгоносіками, гороховим зерноїдом, кліщами** за чисельності 1-5 екз. на 1 кг виїмки (Волинська, Кіровоградська, Миколаївська, Хмельницька, Черкаська, інші обл.). Тому контроль за станом збереження зерна та зернопродуктів слід проводити постійно і, в разі виявлення комірних шкідників, приступити до обеззаражування збіжжя через фумігацію дозволеними препаратами відповідно до діючої рекомендації.

Повсюди фітоекспертизою насіння виявлена ураженість **ярих ячменю** та **пшениці** збудниками **альтернаріозу, темно-бурого гелмінтоспоріозу**, що свідчить про обов'язкове оздоровлення посівного матеріалу навесні шляхом протруювання його препаратами відповідного спектра дії та рівня захисної спроможності стосовно комплексу хвороб.

У господарствах здійснюється фітосанітарний нагляд за посівами озимих зернових та ріпаку.